

Data Act a dane osobowe

Izabela Kowalczuk-Pakuła
Partner, Bird & Bird

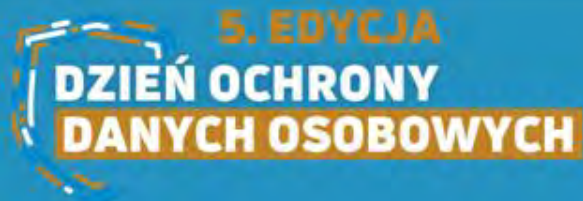
ORGANIZATOR:

ABIEXPERT

odo.abi-expert.pl

Data Act

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2854 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2017/2394 i dyrektywy (UE) 2020/1828 (akt w sprawie danych)

ORGANIZATOR:

ABIEXPERT

odo.abi-expert.pl

Kluczowe cele

- Każdy podmiot, który przyczynia się do generowania danych, powinien mieć do nich swobodny dostęp.
- Nadanie uprawnień konsumentom i przedsiębiorstwom korzystającym z skomunikowanych produktów i powiązanych usług oraz zwiększenie dostępności danych do użytku komercyjnego i innowacji przyniosłoby do 2028 r. nawet **196,7 mld EUR rocznie**. (*Data Act Impact Assessment Report, 23 lutego 2022 r.*)

Komisja Europejska:

- 80% danych przemysłowych w UE nie jest wykorzystywanych
- Data Act "*będzie absolutnym game changerem zapewniającym dostęp do niemal nieskończonej ilości wysokiej jakości danych przemysłowych*". (Cyt. Pilar del Castillo Vera, europosłanka)
- Większość danych jest w posiadaniu dużych graczy. KE chce wyrównać szansę – otworzyć rynek dla małych i średnich graczy i dla konsumentów
- KE oczekuje, że DA doprowadzi do powstania: nowych, innowacyjnych usług, bardziej konkurencyjnych cen usług na rynku wtórnym, napraw podłączonych przedmiotów
- Data wejścia w życie - 12 września 2025 r. , obowiązki związane z produktami połączonymi (data by design) (Art. 3) – 12 września 2027 r. ,

Kluczowe przepisy o dostępie i korzystaniu z danych

Klienci **usług w chmurze** muszą mieć możliwość **łatwej zmiany** dostawców usług tego samego rodzaju

Prawo dostępu do danych z produktów **skomunikowanych (IoT)** i **usług połączonych**

Prawo organów sektora publicznego do udostępnienia danych w razie wystąpienia **wyjątkowej potrzeby** (tylko dane nieosobowe)

Interoperacyjne normy w przestrzeniach danych (np. przestrzeń danych o zdrowiu)

Rozsądne środki w celu **uniemożliwienia** przekazów danych w sprzeczności z prawem UE lub MS; ograniczenia w zakresie udzielania dostępu do **danych nieosobowych** na wniosek organów państw trzecich

Posiadacze danych zobowiązani do udostępnienia danych muszą stosować się do **warunków FRAND** (fair, reasonable, and nondiscriminatory)

Możliwość modelowych postanowień umownych dotyczących udostępniania danych

Udostępnianie danych

Uzyskanie przez użytkowników urządzeń skomunikowanych dostępu do generowanych przez siebie danych (np. inteligentnej lodówki lub samochodu) oraz udostępnianie tych danych podmiotom trzecim w celu świadczenia usług posprzedażnych lub innych innowacyjnych usług opartych na danych (B2B i B2C).

Udostępnianie danych

Przykłady KE

- Użytkownicy przedmiotów skomunikowanych (IoT) (w tym konsumenci, rolnicy, linie lotnicze, przedsiębiorstwa budowlane lub właściciele budynków) będą mogli **wybrać tańszego dostawcę** usług w zakresie napraw i konserwacji (lub będą mogli sami przeprowadzać konserwację i naprawy)
- Mogłoby to wydłużyć żywotność przedmiotów podłączonych do internetu, przyczyniając się tym samym do realizacji celów Zielonego Ładu
- Dostępność danych na temat funkcjonowania urządzeń przemysłowych **umożliwi fabrykom, gospodarstwom rolnym lub przedsiębiorstwom budowlanym optymalizację cykli operacyjnych**, linii produkcyjnych i systemu zarządzania łańcuchem dostaw, w tym w oparciu o uczenie się maszyn

Szerokie prawa dostępu użytkowników do skomunikowanych produktów

Udostępnianie danych w relacjach B2C i B2B

- Produkty skomunikowane/ powiązane usługi **są zaprojektowane** tak, by umożliwić dostęp użytkownikom do jego danych
- Użytkownicy mają **prawo dostępu** do danych generowanych przez produkt skomunikowany / powiązane usługi, nieodpłatnie (B2B płatne) i powinni zostać poinformowani o takich prawach oraz szczegółowych zasadach generowania, wykorzystywania i udostępniania takich danych
- **Tajemnice przedsiębiorstwa** muszą być chronione przy udostępnianiu danych
- Prawo do **udostępnienia danych** stronom trzecim, nieodpłatnie (dla użytkownika) i w czasie rzeczywistym
- **Ograniczenie celu** stron trzecich otrzymujących dane do wykorzystywania ich wyłącznie do uzgodnionych celów, a następnie usuwanie danych

Jakie dane mają być udostępnione?

- Wszelkie cyfrowe odwzorowania działań, faktów lub informacji oraz wszelkie kompilacje takich działań, faktów lub informacji, w tym w formie zapisu dźwiękowego, wizualnego lub audiowizualnego
- Poza zakresem: treść lub dane uzyskane, wygenerowane lub zgromadzone przez produkt skomunikowany lub przekazane mu w imieniu innych osób w celu przechowywania lub przetwarzania
- Szeroka i wąska definicja
- Dane osobowe i nieosobowe
- Anonimizacja danych

Co to jest produkt skomunikowany i usługa powiązana?

- „**produkt skomunikowany**” oznacza rzecz, która pozyskuje, generuje lub zbiera dostępne dane dotyczące jej wykorzystywania lub jej otoczenia i która jest w stanie komunikować dane z produktu za pomocą usługi łączności elektronicznej, łączą fizycznego lub dostępu na urządzeniu i której podstawową funkcją **nie** jest przechowywanie, przetwarzanie ani przesyłanie danych w imieniu strony innej niż użytkownik;
- Wyłączone spod regulacji: laptopy, serwery, komputery osobiste, tablety, smartphony, kamery, web kamery, systemy do nagrywania dźwięku, skanery tekstu.

Prawa dostępu stron trzecich (1)

Posiadacze danych udostępniają dane odbiorcom na następujących zasadach:

- posiadacze danych udostępniają dane na zasadach zapewniających **sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące (FRAND) warunki**,
- brak dyskryminacji między porównywalnymi przedsiębiorstwami przy udostępnianiu danych,
- wszelkie wynagrodzenie uzgodnione między posiadaczem danych a odbiorcą danych **musi być rozsądne**; kiedy **MŚP** jest odbiorcą, wszelkie uzgodnione wynagrodzenie nie może przekraczać kosztów, które są bezpośrednio związane z udostępnieniem danych,

Prawa dostępu stron trzecich (2)

- dostęp do organów **rozstrzygania sporów** w zakresie FRAND,
- warunek umowny jednostronnie narzucony **MŚP** przez przedsiębiorstwo nie jest wiążący, jeśli jest **nieuczciwy**:
 - jego stosowanie rażąco odbiega od dobrej praktyki handlowej w zakresie dostępu do danych i korzystania z nich, co jest sprzeczne z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu,
 - niewłaściwie ogranicza lub wyłącza środki ochrony prawnej w przypadku niewykonania zobowiązań umownych,
 - rozwiązuje umowę ze zbyt krótkim okresem wypowiedzenia.

Przechodzenie na inne usługi przetwarzania danych (DPSs)

Usunięcie przeszkód utrudniających skuteczne przejście

- Dostawcy usług DPS (np. usług chmurowych) muszą umożliwić przejście aktywów cyfrowych do innego dostawcy oferującego równoważną usługę
- Proces przełączania musi być umożliwiony, a ciągłość usług musi być zapewniona w ciągu 30-dniowego maksymalnego okresu przejściowego
- **90 dni** okresu przejściowego
- **Równoważność funkcjonalna** w korzystaniu z nowej usługi, w tym medanych
- Obowiązkowe opracowanie standardów interoperacyjności chmury

Nadal obowiązują wymogi RODO (1)

- W przypadku kolizji pomiędzy DA i RODO/aktów krajowych dotyczących danych osobowych – RODO/akty krajowe powinny mieć pierwszeństwo
- DA nie jest podstawą przetwarzania danych
- Jeśli dane osobowe są gromadzone, np. przez podłączone produkty, nadal muszą być spełnione wymogi RODO
- Reguła interpretacyjna
- Posiadacz danych = potencjalny administrator danych

Nadal obowiązują wymogi RODO (2)

- Użytkownik, który nie jest osobą której dane dotyczą = zasadniczo administrator
- Jeśli użytkownik lub odbiorca danych osobowych jest przedsiębiorcą – przekazanie danych między dwoma administratorami
- Instytucje prawne udostępnienia danych podobne do znanych nam z RODO (prawo dostępu, przenoszalności danych, zakaz transferu danych poza EU, rozsądne okresy retencji, *service/product by design*)
- Obowiązek podania podstawy prawnej, dostarczenia obowiązku informacyjnego, itp.

Egzekwowanie przepisów i kary (1)

Każde państwo członkowskie musi wyznaczyć jeden lub więcej właściwych organów odpowiedzialnych za stosowanie i egzekwowanie przepisów.

Organ regulacyjny będzie odpowiedzialny za:

- rozpatrywanie skarg wynikających z naruszeń DA,
- prowadzenie dochodzeń w sprawach dotyczących zgodności z przepisami,
- nakładanie, w drodze procedur administracyjnych, odstrasżających kar finansowych, które mogą obejmować kary okresowe i kary ze skutkiem wstecznym, lub wszczynanie postępowań sądowych w celu nałożenia kar pieniężnych.

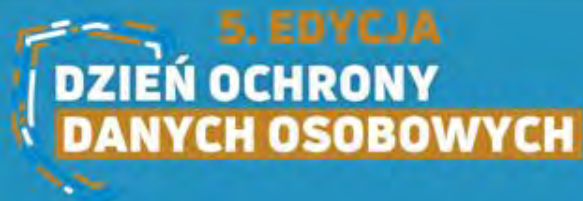

Egzekwowanie przepisów i kary (2)

Naruszenia obowiązków wynikających z Data Act będą sankcjonowane m.in. karami finansowymi na wzór RODO w wysokości do 20 000 000 EUR lub w przypadku przedsiębiorstwa do 4% całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku obrotowego, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.

WAŻNE:

W przypadku danych osobowych organ regulacyjny będzie musiał porozumieć się z właściwym organem nadzorczym ds. ochrony danych.

ORGANIZATOR:

ABIEXPERT

odo.abi-expert.pl

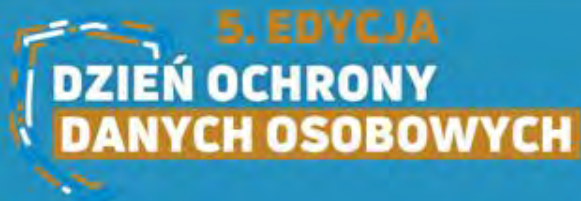
Dziękuję za uwagę

Izabela Kowalczyk-Pakuła

Partner, Bird & Bird

izabela.kowalczyk-pakula@twobirds.com

ORGANIZATOR:

ABIEXPERT

odo.abi-expert.pl

